

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

УКРАЇНСЬКА ЖУРНАЛІСТИКА В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	061
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	3.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к. філол. наук, доцент Кошман Ірина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри журналістики та українознавчих студій

посада

kosh18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-098-60-69-462

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Метою лекційних занять за дисципліною є формування системи знань та вмінь щодо гібридних загроз і протидії їм у журналістській та іншій масовокомунікаційній діяльності.

Результати навчання: **Знання:** актуальні практики щодо виявлення та аналізу гібридних впливів і маніпуляцій; механізми впливу на адресата; поняття гібридна загроза, типи гібридних загроз; поняття національності стійкості; специфіка масовокомунікаційної діяльності в умовах гібридних загроз.

Вміння: навички журналістської роботи в умовах гібридних загроз, практичні навички перевірки достовірності інформації у робочих журналістських ситуаціях; навички застосовувати критичне мислення на всіх етапах роботи з інформацією тощо.

Передумови до початку вивчення: Базові знання з журналістських стандартів, основної журналістської термінології, інформаційних систем, основ журналістської творчості та жанрології.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні основними засадами масовокомунікаційної діяльності в умовах гібридних загроз; вивченні інструментів, що дозволяють журналістові професійно й ефективно діяти в умовах гібридних загроз.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК5. Вміння виявляти та вирішувати проблеми у галузі журналістики та медіакомунікації.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість у медіадіяльності.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у сфері медіа.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку журналістики, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовуючи різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК1 Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання або професійної діяльності, на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності чи дослідницькій роботі.

ФК2. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності в цифрових медіа на межі предметних галузей.

ФК3. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ФК5. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК6. Здатність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах інноваційної роботи, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ФК9. Здатність оцінювати ключові параметри ефективності медіадіяльності, формувати науково обґрунтовані висновки про перспективність інформаційних продуктів та проектів на ринку з позиції їх соціальної значимості та орієнтованості на відповідність функціям медіадіяльності.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Аналізувати та узагальнювати результати досліджень і робити висновки, збирати, перевіряти, аналізувати та інтерпретувати дані.

ПРН5. Розробляти «дорожню карту» розв'язання виявленої проблеми.

ПРН8. Показувати проблемні питання у діяльності сучасних медіаорганізацій.

ПРН10. Застосовувати спеціалізовані концептуальні новітні знання з соціальних комунікацій при плануванні професійної діяльності в різних структурах медіагалузі.

ПРН11. Оцінювати проблемні питання професійної діяльності, застосовуючи знання з різних предметних галузей.

ПРН12. Здійснювати пошук необхідних даних та знань для планування практичної діяльності.

ПРН17. Робити самоаналіз у вигляді звіту про свою діяльність.

ПРН19. Створювати фахову аналітику, проектувати результати інформаційної діяльності, формувати висновки про медіаефективність у короткостроковій довгостроковій перспективі.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Гібридні загрози та гібридні війни: визначення та	2/2	Об'єкт та предмет курсу. Мета, завдання і структура курсу. Визначення поняття «гібридна загроза». «Гібридні загрози» та «гібридні війни»: порівняльна характеристика. Поняття	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	теоретичне обґрунтування		гібресії.	Тести. Індивідуальні завдання.
2	Ознаки гібридних загроз, їхні цілі та протидія гібридним загрозам	2/2	Ознаки гібридних загроз. Цілі гібридних загроз. Питання щодо типів гібридних загроз. Протидія гібридним загрозам. Поняття «національної стійкості».	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Гібридні загрози Україні і суспільна безпека	2/2	Російська гібридна загроза безпеці українського суспільства. Особливості гібридних загроз. Прогресуюча гібресія Росії. Актуальні гібридні загрози безпеці України.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Інформаційна складова гібридних загроз	2/6	Інформаційна сфера як ключовий вимір гібридних загроз. Визначення інформаційних воєн. Історія та сучасність інформаційних воєн. Новітні ознаки інформаційних протистоянь. Стратегії та тактики ведення інформаційних воєн. Технології маніпулювання. Верифікація інформації в журналістиці. Фактчекінг.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Когнітивні війни в межах гібридних протистоянь	2/4	Особливості когнітивної війни. Інформаційна війна та когнітивна війна. Основні інструменти когнітивної війни. Протидія когнітивним впливам.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Класична журналістика в умовах гібридних загроз: конфлікт теорії й сучасних практик	2/4	Особливості роботи журналіста в умовах гібридних загроз. Протидія дезінформаційним впливам.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. АБВ. Збройний конфлікт в термінах (Путівник для України). Київ, 2019.
2. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки: навчальний посібник. Київ, 2018.
3. Гібридна війна: сутність, виклики та загрози: зб. матер. круглого столу (Київ, 8 липня 2021 р.). Київ, 2021.
4. Гібридні загрози Україні і суспільна безпека. Досвід ЄС і східного партнерства. Київ, 2019.
5. Глосарій з гібридних загроз. 2021.
6. Гороховський О. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи: практичний посібник. Дніпро, 2017.
7. Курбан О.В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі: навчальний посібник. Київ, 2016.
8. Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Н. В. Хамітов, Є. І. Головаха, С. С. Дембіцький, В. А. Смолій, О. В. Скрипнюк, С. В. Стоєцький. Київ, 2022.
9. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ, 2017.

Інформаційні ресурси.

1. Європейський центр передового досвіду з протидії гібридним загрозам (Hybrid CoE). Режим доступу: <https://www.hybridcoe.fi/>.
2. Законодавство України. Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
5. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	
82–89	B	добре	

74–81	C		зараховано
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено – посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами:– за допомогою програмного забезпечення Unichек і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.